

SPRAWOZDANIA

MIĘDZYKONFESYJNY KONGRES PRAWA KANONICZNEGO

ADMINISTRACJA W PRAWIE KANONICZNYM

(Warszawa, 14-18 września 2011 r.)

W Warszawie, w dniach 14-18 września 2011 roku, odbył się XIV Międzynarodowy Kongres Prawa Kanonicznego. Organizatorem i gospodarzem był Wydział Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, przy współpracy *Consociatio Internationalis Studio Iuris Canonici Promovendo* z siedzibą w Rzymie. Kongresy Prawa Kanonicznego służą pogłębieniu wiedzy w zakresie prawa kanonicznego, ale także promują tę dziedzinę wiedzy w danym regionie świata. Zorganizowany Kongres był poświęcony władzy wykonawczej i administracyjnej w Kościele z wiodącym tematem: *Administracja w prawie kanonicznym*.

W sesji inauguracyjnej przemówienia wygłosili m.in.: Jego Magnificencja Rektor UKSW ks. prof. Henryk Skorowski, metropolita warszawski kard. Kazimierz Nycz, który jest Wielkim Kanclerzem kościelnych wydziałów UKSW, Nuncjusz Apostolski w Polsce abp Celestino Migliore, Prymas Polski abp Józef Kowalczyk, ks. prof. Patrick Valdrini, przewodniczący *Consociatio Internationalis Studio Iuris Canonici Promovendo*. Odczytano także list Prezydenta RP, pana Bronisława Komorowskiego. Wykład inauguracyjny, zatytułowany *Rozwój prawa administracyjnego w obowiązującym systemie kanonicznym*, wygłosił bp prof. Juan Ignacio Arrieta Ochoa de Chinchetru. Sesji przewodniczył ks. prof. Janusz Kowal.

Popołudniową sesję poświęconą podstawom historycznym i teologicznym poprowadził prof. Piero Antonio Bonet. Kolejne referaty wygłosili: ks. prof. Józef Krukowski (*Podstawy prawa administracyjnego w Kościele*), prof. Carlo Fantappiè (*Administracja w Kościele od Corpus Iuris Canonici do Kodeksu z 1917*) i ks. prof. Alejandro W. Bunge (*Administracja w Kościele po Kodeksie z 1917 r.*). Po zakończonej dyskusji nad referatami, uczestnicy Kongresu rozeszli się do grup językowych, w których prezentowano komunikaty naukowe.

Ważnym wydarzeniem kolejnego dnia Kongresu było nadanie przez Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego godności doktora *honoris causa* Jego Eminencji Księdzu Kardynałowi Peterowi Erdő, który jest arcybiskupem metropolitą Esztergom-Budapeszt i prymasem Węgier, jak również znakomitym kanonistą.

Kolejną sesję poprowadził ks. prof. Ariel David Busso i dotyczyła ona wykonywania władzy administracyjnej. Pierwszy referat w sesji wygłosił prof. Salvatore Berlingh (*Funkcja administracyjna a urzędy kościelne*), a kolejne: ks. prof. Józef Wroceński (*Władza administracyjna zwyczajna własna i zastępcza*), ks. prof. Stephan Bernard Haering (*Władza delegowana i władza na mocy specjalnego upoważnienia*). Sesję zakończyła dyskusja nad referatami.

W popołudniowej sesji trzeciego dnia Kongresu, którą poprowadził prof. Paolo Moneta, tematem przewodnim były formy działalności administracyjnej, akty i procedury. Jako pierwsza wystąpiła prof. Francisca Pérez-Madrid z przedłożeniem *Akt administracyjny*, następnie prof. Olivier Echappé (*Procedury administracyjne*), oraz ks. prof. Damián Guillermo Astigueta (*Wymierzanie sankcji na drodze administracyjnej*). Dalsza praca w grupach, wystąpienia z komunikatami naukowymi i dyskusja nad nimi zakończyły sesję.

W sobotę 17 września pierwszą sesję poświęconą gwarancjom i kontroli administracyjnej poprowadził prof. Giorgio Feliciani. Kolejno wygłosili referaty: prof. Kurt Martens (*Systemy nadzoru i kontroli*) i ks. prof. Javier Canosa (*Ochrona sądowa*). Dyskusja nad wystąpieniami, a następnie prezentacja komunikatów w grupach dopełniły sesję. Popołudniowe spotkanie poprowadził ks. prof. Carlos Corral Salvador na temat *Działalność administracyjna Kościoła a porządek państwowy*. Z wykładami wystąpili: ks. prof. Mirosław Sitarz (*Kanoniczny akt administracyjny a porządek państwowy*), ks. prof. Helmuth Pree (*Użyteczność instrumentów cywilnych w administracji kościelnej: możliwości i granice*). Dyskusja nad wystąpieniami zamknęła sesję.

Ostatniego dnia Kongresu obrady poprowadził ks. prof. Patrick Valdrini. Wykład końcowy przedstawił ks. prof. Wojciech Góralski (*Funkcja administracyjna w życiu Kościoła*). Następnie przemówienia końcowe wygłosili ks. prof. Józef Wroceński i ks. prof. Patrick Valdrini.

Językami oficjalnymi Kongresu były: polski, angielski, włoski; wystąpienia na auli były również tłumaczone na język hiszpański i niemiecki. Sesje plenarne, spotkania w grupach i liczne inne okazje, np. w trakcie posiłków, pozwalały na szeroką dyskusję i wymianę doświadczeń, gdy chodzi o sprawy administracyjne w Kościele w różnych częściach świata. W Kongresie uczestniczyło ponad trzystu kanonistów z całego świata i Polski.

Program naukowy został ubogacony przez bankiet wydany przez Jego Eminencję Kard. Kazimierza Nycza na cześć nowego doktora *honoris causa* (kard. Peter Erdö) i znakomitych gości Kongresu. W sobotę 17 września uczestnicy Kongresu uczestniczyli w uroczystej Mszy św. w warszawskiej katedrze św. Jana Chrzciciela, sprawowanej pod przewodnictwem Metropolity Warszawskiego. Następnie goście przeszli na bankiet wydany na ich cześć przez panią prezydent Warszawy Hannę Gronkiewicz-Waltz.

Ponadto, w trakcie Kongresu odbyły się dwa spotkania stowarzyszeń naukowych. Wieczorem 14 września miało miejsce walne zebranie Stowarzyszenia Kanonistów Polskich. A do południa 16 września zebrali się członkowie *Consociatio Internationalis Studio Iuris Canonici Promovendo*. Goście, którzy nie należą do tego stowarzyszenia, mogli w tym czasie zwiedzić Zamek Królewski w Warszawie. W ramach oferty kulturalnej, wieczorem 16 września, uczestnicy Kongresu mogli zwiedzić Muzeum Powstania Warszawskiego lub udać się na koncert zespołu Mazowsze.

Międzynarodowy Kongres był zorganizowany wysiłkiem Wydziału Prawa Kanonicznego w Warszawie. W znacznym stopniu, w pracach, koordynacji przygotowań i współfinansowaniu uczestniczył Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, którego częścią jest ten wydział.

Po zakończeniu Kongresu, Wydział Prawa Kanonicznego UKSW planuje zebrać i opublikować materiały kongresowe, przede wszystkim główne referaty, ale także liczne komunikaty naukowe wygłoszone w tych dniach. Kongresy kanonistów umożliwiają nie tylko dyskusję nad zaplanowanymi zagadnieniami, ale także nad innymi problemami, które pojawiają się w trakcie obrad. Są one ponadto inspiracją do kolejnych publikacji zbiorowych i indywidualnych oraz służą dalszej refleksji naukowej nad obecnym stanem prawa kanonicznego.

Tematyka prawa administracyjnego w obowiązującym prawie kanonicznym wymaga ciągłego pogłębiania, aby normy prawa były należycie rozumiane i prawidłowo stosowane w życiu codziennym. Tematyka prawa administracyjnego służy także porządkowaniu relacji między Kościołem i państwem. Ponadto, należy stwierdzić, że administracja kościelna zawsze jest służebna wobec zasadniczej misji, którą powierzył Kościołowi Chrystus.

Ks. Arkadiusz Domasz SDB
UKSW, Warszawa